

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף כ.

אין נותנים פת לתנור עם חשכה אלא כדי שתקרום, במה נחלקו ת"ק ור"א? [תוד"ה איבעיא].

לצד ב' באיבעיא	לצד א' באיבעיא	
שיקרמו כל פניה - ולחומרא	שיקרמו אחד מפניה - ולקולא	לתנא קמא - שיקרמו פניה
הצד שכלפי האש - ולקולא	הצד המדובק בתנור - לחומרא ¹	לר' אליעזר - שיקרום התחתון

האם מותר לשלשל בשר גדי בתנור בע"ש עם חשכה?

בסתם בני אדם	אצל בני חבורה של פסח דזריזין	
אסור	מותר	כשהוא שלם
	מותר - דקשי ליה זיקא ולא יפתח לחותות	כשהוא מנותח

האם מותר להאחיז את האש בזמנים ואופנים דלהלן?

בשבת עצמה	בע"ש סמוך לחשכה	
אסור - דאינו צורך גבוה אלא לכהנים	מותר - דכהנים זריזים ²	להאחיז האור בבית המוקד
מותר - דדוקא "בכל מושבותיכם" אסור ³	מותר	להקטיר אברים ופרדים

באיזה אופן חשוב שנאחזה האור בעצים, ולא חוששים יותר לחיתוי?

בעץ יחידי		בהרבה עצים	
ברוב עוביו - שנשחת למלאכת האומן	לרב	כשנדלק רוב של כל עץ ועץ	לרב
רוב היקפו - שאוחזת האש מבי' צדדים ⁵	לאמרי לה	כל שלא צריך לומר "הבא עצים דקים תחתייהם" ⁴	לשמואל
ברוב עוביו וברוב היקפו	לרב פפא	-----	

¹ והמסקנא שר"א פושט לחומרא, דתניא ר"א אומר כדי שיקרמו פניה המדובקין בתנור, שהם קורמים לבסוף, ולא כרבנן דסגי שיקרמו במקום אחד. והקשו התוס', שבירושלמי משמע שר"א בא להקל, ורק בלחם הפנים מצריך שיקרמו כל פניו בתנור, ואילו כאן סגי בקרימה כל דהו. ונשאר בקושיא.

² ולכן לא חיישינן שמא יבואו לחותות משתחשך.

³ רש"י מפרש, שבא להתיר את הקטרן כל הלילה, דהיינו אברים דיום ששי מותר להקטירן בשבת. והקשו התוס' דאיתא לקמן (דף כד:): "עולת שבת בשבתו" - ולא עולת חול בשבת. ותירצו, דמייירי באופן שמשלה בהן האור קודם שבת. עוד הסתפק ריב"א, האם זה דוקא בקרבן התמיד של חול - ששם תמיד דוחה שבת, או גם בשאר קרבנות מהני מה שמשלה בהן האור מע"ש להתיר את סיום הקטרותן בשבת.

⁴ ותנא ר' חייא לסיועי לשמואל, מהא דאיתא גבי המנורה, דבעינן שתהא השלהבת עולה מאליה, ושלא תהא עולה עי"י דבר אחר, וכן כאן בעינן שידלקו העצים מעצמם ולא יצטרכו דבר אחר - דהיינו לתת עצים דקים תחתייהם כדי להדליקם.

⁵ וביארו התוס' (בד"ה עז), שבאופן זה לא נשחת העץ ממלאכת האומן, ורק בעץ הגפן - הוא נשחת כבר בשלב זה שנאחזה האש מבי' צדדיו, ובזה מייירי הפסוק.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף כ.

המאחיז את האור בקנים או בגרעינים בע"ש, האם צריך שתאחז האש ברובם?

כשאגודים או צבורים בחותלות	כשמפוזרים		
		קנים	לרב הונא
צריכים רוב	אין צריכים רוב	גרעינים	
אין צריכים רוב	צריכים רוב	קנים	לרב חסדא
אין צריכים רוב	אין צריכים רוב	גרעינים	

שבת דף כ:

דברים דלהלן האם צריכים שתאחז האש ברובם?

בעצים של בבל	במדורה (-היסק גדול) של: גפרית, זפת, גבינה, רבב (-כגון שמן ושעווה). [ולמתניתא: קש וגבבא]		
		לרב יוסף	לר' יוחנן
אין צריכים רוב	אין צריכים רוב		
צריכים רוב - דלא גרע מפתילה	אין צריכים רוב		

מהו כלך?

מהו?		
כלכא	לשמואל	
גושקרא (פסולת המשי - בית התולעת)	לרב יצחק	
מטסכא (שם לבוש העשוי מכלך)	לרבין	
שירא פרדנא ²	לאביי ¹	

מה דין שעווה להדלקה? [תוד"ה עד].

כשעשה ממנה נר ופתילה בתוכה	כשנתן אותה בכל כשמן עם פתילה		
נתנו לנר תוך שמן: מותר כשהנר בלחוד: אסור	אסור	לבני נרבונא	
מותר ³	אסור	לתוס'	

¹ אמר אביי "אנן שירא פרנדא קרינא ליה", ולכאורה משמע שאביי מדבר על הלבוש שהיה לבוש אחיו של ראש הגלותא. אולם בתוס' (בד"ה אנן), הוכיח ר"ת דאין הכוונה על הלבוש, אלא על כלך דמתניתין, שאביי חלק על רבין ופירש שהוא שירא פרנדא. וההוכחה, דלא יתכן שהיה לבוש אותו אדם בשירא פרנדא, דמעת החורבן בטל שירא פרנדא. ור"י מיישב, דאין הכוונה שבטל לגמרי, אלא שאינו מצוי כ"כ.

² והקשה לו רבין, דהרי מצינו במשנה גבי ציצית שמונה כלך ושיראים כב' דברים וא"כ איך אמרת שכלך הוא שירא פרנדא. ואמרה הגמ' תיובתא (על אביי. - וכתיקון הגירסא של המהרש"ל והמהרש"א). ואיבע"א, שירא פרנדא, אינו שיראים, והם ב' דברים. (ועי' במרש"ל והמהרש"א מה הגירסא בתירוץ זה).

³ הוכיחו תוס' שאין חילוק בנר שעווה אם נתן אותו בשמן או לא, דהא אמרינן כרך דבר שמדליקין עייג דבר שאין מדליקין - אסור, ועל כרחך שאם עשה ממנו נר - בכל ענין מותר, דכל האיסור בשעווה הוא רק כששתמש בו כמו שמן, אבל כששתמש בו כפתילה - דהיינו נר שעווה, מותר בכל ענין.